

oletí do století

Popularita Vlasty Buriana (9. 4. 1891 – 31. 1. 1962) byla a je dodnes nevídaný jev, který nemá u českých herců obdobu. Sláva Vojana, Mošny anebo Wericha, Högera, Štěpánka (abychom jmenovali dva póly) není s tou Burianovou srovnatelná. Burian, narozený v 19. století a koncem 20. století vyhlášený v anketě televizních diváků Komikem století, dál pokračuje v 21. století přinejmenším v silvestrovských a novoročních programech všech hlavních televizních kanálů ve své triumfální cestě za titulem Krále komiků let příštích!

V polovině osmdesátých let jsem se stal iniciátorem rozhlasové ankety, na niž odpověděla asi stovka dětí ze všech koutů republiky. Každý z malých pisatelů měl za úkol vytvořit žebříček svých pěti nejoblíbenějších komiků, našich i zahraničních. S velkou převahou hlasů to vyhráli Burian a Chaplin. Upřímná dětská vyznání našemu teh-

dy již čtvrtstoletí nežijícímu komikovi byla až dojemná. Vlastně právě při téhle anketě, nad hromádkou dětských dopisů, uzrál ve mně nápad napsat o popularitě Vlasty Buriana tuto úvahu. A když jsem si pak přečetl dětské dopisy přetištěné v dobových programech Přestávka Divadla Vlasty Buriana, poznal jsem, že se na vztahu dětí k tomuto komikovi v rozmezí padesáti let nic nezměnilo. Posuďte sami – takhle Burianovi psali žáčci obecné školy v roce 1935 po poslechu jeho rozhlasové čtvrthodinky.

„V pondělí jsme poslouchali Vaši pohádku o bramborách. Velice se nám líbila. Smích bouřil třídou po celou dobu. Nejvíce jásotu a smíchu bylo, když jste napodoboval hlasy domácích zvířat a hudební nástroje. Nemůžeme pochopit, jak to všechno můžete napodobit a jak můžete být stále tak vese-

lý. Máme Vás všichni rádi a těšíme se, že nás zase brzy nějakou veselostí pobavíte. Přejeme Vám, abyste byl stále veselý a křepký. Prosíme Vás, pište nám, ale určitě, jak ty veselé kousky děláte a zda bychom se to také naučili. Až někdy přijedeme do Prahy, jistě se na Vás podíváme.“

Burian byl chodící reklama

V roce 1984 přicházely od stejně starých dětí do rozhlasu dopisy tohoto typu:

„Vlasta Burian je snad nejlepší herec ČSSR! Nejvíce mě rozesmál těmi svými povídkami a jak se vždycky někam do něčeho, kam neměl, zamíchal...“

Anebo: „Jednou jsem měla vysokou horečku, vůbec mi nebylo do smíchu, a náhodou dávali film, ve kterém hrál Burian. Celý film jsem se smála, až mě

bolelo břicho. Když jsem si večer měřila teplotu, žádnou jsem neměla. Nevěřím sice na zázraky, ale myslím si, že mě náš největší komik uzdravil. Od té doby nevynechám ani jediný film, ve kterém hraje. Nejvíce se směji, když hraje nějakého malého úředníka, který udělá vše, jak mu nakáže. Obvykle nadřizeného chytne za slovo a pak to dopadne úplně jinak, než si představoval...“

Některí herečtí kolegové Vlastu Buriana moc rádi neměli, tvrdili, že jako »typická hvězda« dělал všechno možné pro svou reklamu. Já si to nemyslím. Ve třicátých letech minulého století už to skutečně neměl zapotřebí. On sám byl reklamou, reklamou jiných (se zpětnou vazbou, pochopitelně). Reklamu nevyhledával, naopak

Velkou popularitu Burianovi přinesla veselohra **C. a k. polní maršálek**, kterou v roce 1930 natočil s Karlem Lamačem. ▶

Slavínského komedie **Zlaté dno** měla hlubší podtext. Poukazovala na význam řemesel.